

Bywyd BEICIO

CAERDYDD
2015

Y MUNWCH A'R MUDIAD

sustrans

JOIN THE MOVEMENT

Newid gêr

Ein gweledigaeth ar gyfer beicio yng Nghaerdydd

Mae Caerdydd yn tyfu'n gyflym – dros y deng mlynedd ddiwethaf, mae ei phoblogaeth wedi tyfu'n gynt na phob dinas yn y DU ond Llundain ac ymddengys y bydd y twf hwn yn parhau ar yr un raddfa.

Mae ein Cynllun Datblygu Lleol yn gosod targed i wneud o leiaf 50% o deithiau gan ddefnyddio dulliau teithio cynaliadwy erbyn 2026 er mwyn i ni allu dygymod â'r tyfiant hwn. Mae galluogi rhagor o bobl i ddewis beicio ar gyfer eu taith i'r gwaith a theithiau dydd i ddydd eraill yn rhan hanfodol o hyn.

Bydd Bywyd Beicio yn ein helpu i gael gwir ddealltwriaeth am gyflwr beicio yng Nghaerdydd. Bydd yn ein helpu i ddysgu beth sy'n bwysig i'r rhai sydd eisoes yn beicio ac i'r rhai nad ydynt yn beicio. Bydd yn dangos i ni ble'r ydym wedi llwyddo a pha agweddau y mae angen i ni ganolbwyntio arnynt a'u gwella er mwyn annog rhagor o bobl i feicio yn y ddinas.

Mae cyfleusterau beicio o safon uchel yn ffactorau cyffredin ar draws nifer o ddinasoedd ledled y byd sydd gydag enw da am ansawdd bywyd eu trigolion. Un o'r negeseuon clir o'n hadroddiad Bywyd Beicio cyntaf yw bod y mwyafrif o drigolion Caerdydd yn meddwl y byddai rhagor o feicio yn gwneud Caerdydd yn le gwell i fyw a gweithio.

Ein gweledigaeth yw gwneud Caerdydd y brifddinas orau i fyw ynddi yn Ewrop – mae gan y cynllun Bywyd Beicio yng Nghaerdydd gyfraniad pwysig i'w wneud i'r siwrne.

**Y Cynghorydd Ramesh Patel
Aelod Cabinet ar gyfer Trafnidiaeth,
Cynllunio a Chynaliadwyedd**

Cyflwyno Bywyd Beicio

Mae Sustrans yn gweithio ar y cyd gyda saith dinas yn y DU – Belfast, Birmingham, Bryste, Caerdydd, Caeredin, Manceinion Fwyaf a Newcastle – i adrodd ar gynnydd tuag at wneud beicio yn ddull teithio dydd i ddydd deniadol.

Cafodd Bywyd Beicio ei ysbrydoli gan y Copenhagen Bicycle Account, ac mae'n asesiad o ddatblygiad beicio yn cynnwys amgylchedd ar gyfer beicio, cynlluniau newydd yn ogystal â boddhad am wahanol agweddau o feicio.

Dyma'r cyntaf o ddau adroddiad, gyda'r ail yn cael ei gyhoeddi yn 2017. Mae'r wybodaeth yn yr adroddiad hwn yn dod o ddata lleol, yn cynnwys arolwg cynrychiadol o dros 1,100 o drigolion Caerdydd. Ceir rhagor o fanylion am ddarganfyddiadau a methodoleg yr adroddiad o www.sustrans.org.uk/bikelife

Diolchwn i bobl Gaerdydd am gymryd rhan yn yr arolwg ac i'r rhai a wirfoddolodd i gael eu ffotograffu ar gyfer yr adroddiad hwn.

CIPOLWG AR FFEITHIAU ALLWEDDOL AM GAERDYDD

11.5 miliwn o deithiau beic yng Nghaerdydd mewn blwyddyn

28% oedd y cynnydd mewn teithiau beic rhwng 2013 a 2014

28% o bobl yn beicio unwaith y mis neu'n amlach

8 o bob 10 person yn cefnogi gwella diogelwch beicio, nifer uwch nag unrhyw ffordd arall o deithio o amgylch y ddinas

78% o bobl Caerdydd eisiau rhagor o arian gael ei wario ar feicio

£16 miliwn yw'r budd i iechyd yn y ddinas, mewn blwyddyn, o ganlyniad i'r lefel presennol o bobl yn beicio

6,184 tonn o CO₂ wedi'i arbed gan bobl yn beicio yn hytrach na gyrru – sy'n cyfateb i allyriadau blynyddol 2,436 car

67c y filltir yw'r arbediad i unigolion a'r economi leol am bob milltir sy'n cael ei beicio yn hytrach na'i gyrru – sydd bron i £14 miliwn ar gyfer Caerdydd, yn seiliedig ar lefelau beicio presennol

TROSOLWGW

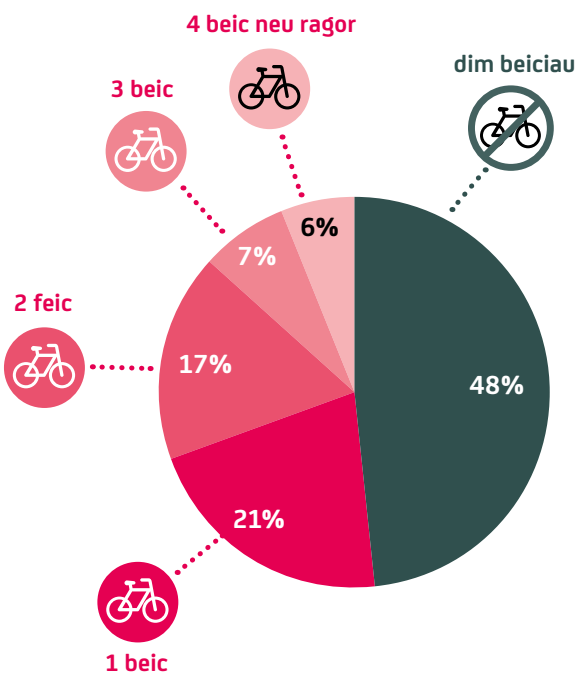
Mesur bywiogrwydd
bywyd beicio yng
Nghaerdydd

MAE PERCHNOGAETH BEIC YN RHAN FAWR O FYWYD YNG NGHAERDYDD

Mae dros hanner (52%) o bobl yng Nghaerdydd yn byw ar aelwyd gydag o leiaf un beic*.

SAWL BEIC OEDOLYN YDYCH
CHI'N BERCHEN ARNYNT AR
EICH AELWYD?

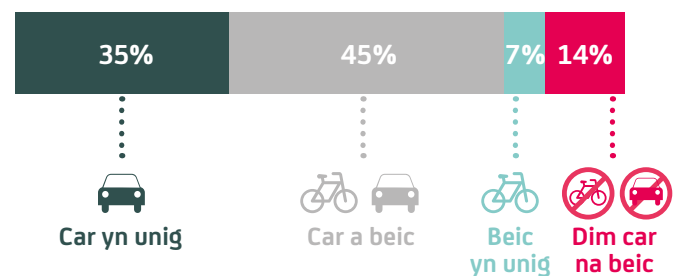
Mae perchnogaeth beic yn amrywio yn ôl oedran, gyda dau draean o'r rhai rhwng 35-44 (**69%**) a 45-54 (**66%**) mlwydd oed yn byw ar aelwyd gyda beic oedolyn, o gymharu gyda chwarter (**28%**) o'r rhai rhwng 65-74 mlwydd oed.

O ran beiciau plant, roedd chwarter (**27%**) o bobl yn byw ar aelwyd gydag o leiaf un.

Mae trawsgroesiad mawr rhwng bod yn berchen beic a bod yn berchen car – mae'r rhan helaeth o berchnogion ceir hefyd yn berchnogion beic.

Mae un mewn saith (**14%**) yn byw ar aelwyd heb feic na char a **7%** yn berchen o leiaf un beic ond dim car. Gallai cael y dewis i feicio helpu nifer o bobl gyrraedd gwaith, gwasanaethau, teulu a ffrindiau.

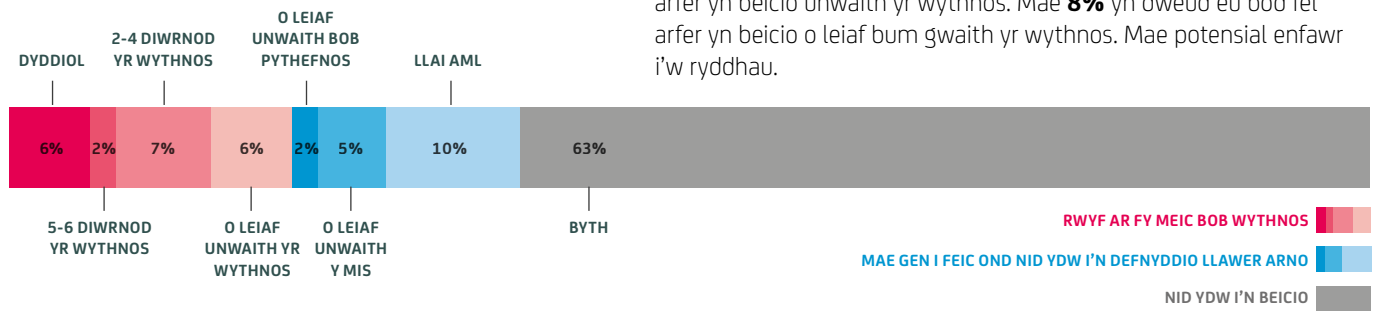
SAWL CAR NEU FAN SYDD YN EIDDO
I, NEU AR GAEL I'W DEFNYDDIO GAN,
Y RHAI SY'N BYW AR EICH AELWYD?

*Mae ffigurau perchnogaeth ceir a beiciau yn cyfeirio at ganrannau o bobl sy'n byw ar aelwydydd sy'n berchen arnynt. Mae hyn yn wahanol i'r ffordd arferol o adrodd ar ddata cyfrifiad.

PA MOR AML MAE POBL YN BEICIO?

GAN FEDDWL AM SUT YDYCH CHI'N ARFER TEITHIO O LE I LE, PA MOR AML YDYCH CHI'N BEICIO?

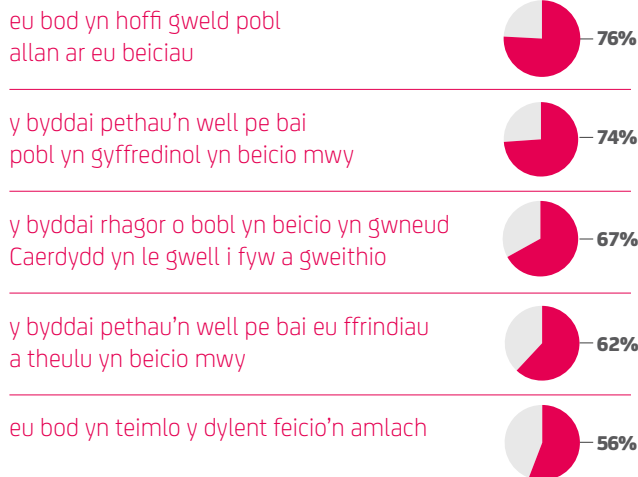

Er bod dros hanner yr holl bobl yn byw ar aelwyd sy'n berchen ar o leiaf un beic, nid ydyn nhw i gyd yn cael eu defnyddio. Roedd un rhan o bump (**22%**) o bobl yng Nghaerdydd wedi beicio yn y pedair wythnos cyn cael eu holi. Mae **21%** yn dweud eu bod fel arfer yn beicio unwaith yr wythnos. Mae **8%** yn dweud eu bod fel arfer yn beicio o leiaf bum gwaith yr wythnos. Mae potensial enfawr i'w ryddhau.

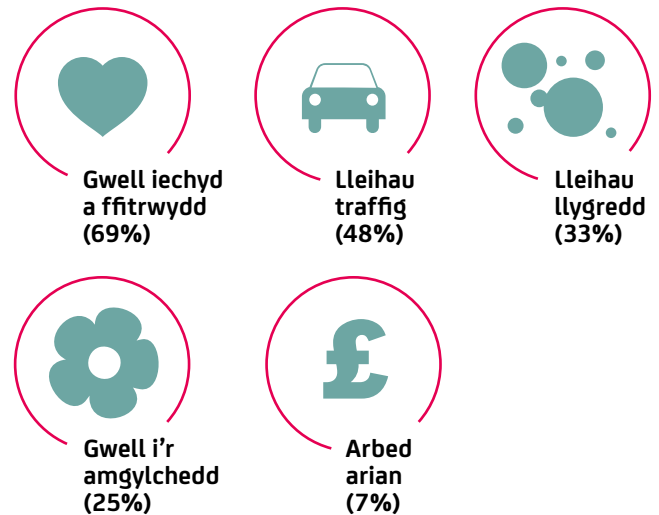
MAE CANFYDDIAD POBL AM FEICIAU YN GADARNHAOL DROS BEN

Mae pobl Caerdydd wrth eu bodd gyda'r hyn all bywyd beicio gynnig iddyn nhw.

Maen nhw'n cytuno:

Mae nifer o resymau fod pobl Caerdydd yn meddwl y byddai rhagor o bobl yn beicio yn gwella'r ddinas:

MAE DIOGELWCH YN DESTUN PRYDER, A HOFFAI POBL WELD MWY O FUDDSODDIAD

Er bod dros hanner (**57%**) pobl yn meddwl fod Caerdydd yn le da i feicio ar y cyfan, wrth edrych yn fanylach mae pryderon eglur am ddiogelwch.

dim ond 33%

o bobl o sy'n cyfrif fod diogelwch beicio yng Nghaerdydd yn dda neu dda iawn

dim ond 25%

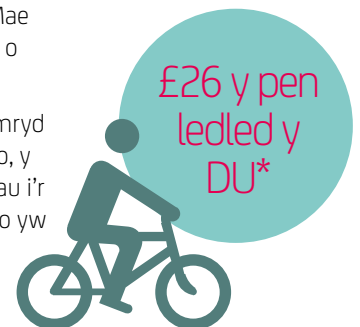
o bobl sy'n credu fod diogelwch plant wrth feicio yn dda neu'n dda iawn

Onid mae'n bwysig cofio bod anaf difrifol neu waeth yn beth anarferol iawn, yn digwydd dim ond tua unwaith bob **4.3 miliwn o filltiroedd** o bedalu o gwmpas Caerdydd.

Dros 8 o bob 10

o drigolion (**82%**) eisiau gwell diogelwch i bobl wrth feicio. Mae gwell diogelwch angen rhagor o fuddsoddiad.

Ar draws y saith dinas sy'n cymryd rhan yn y cynllun Bywyd Beicio, y swm cyfartalog mae pobl eisiau i'r llywodraethau ei wario ar feicio yw **£26** y person y flwyddyn.

*Y cwestiwn oedd 'Mae llywodraethau canolog a lleol yn y DU yn gwario tua £300 y person ar drafnidiaeth bob blwyddyn. O'r swm hon mae tua £3 y pen yn cael ei wario ar feicio, yn codi i £10 y person mewn rhai dinasoedd. Faint ydych chi'n feddwl ddylai gael ei wario ar feicio fesul person yn y DU?'

SYLWADAU

o'r sêd

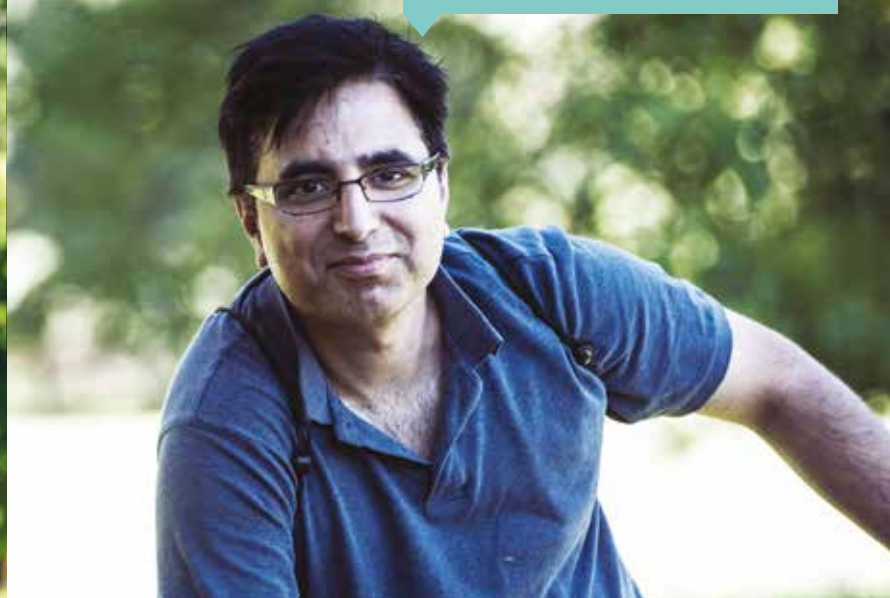
“Mae'n gyfuniad o ymarfer corff, antur a mwynhau harddwch natur ynghyd â chael awyr iach a chyfle i wneud ffrindiau newydd.”

Sunny Bhat

“Mae'n fy mharatoi ar gyfer y diwrnod – a pam fuaswn i eisiau bod yn sownd mewn traffic?”

Ruth Deards

“15 munud i'r gwaith ar y beic, 30 munud ar y bws. [Mae'n] gyflymach a llai o straen. Llwybrau ar wahân a mwy diogel ger Ysgol Pwll Coch, plîs!”

Martina Svobodova

“Mae beicio yn golygu rhyddid.”

Gwenda Owen

“Mae beicio wedi trawsnewid fy mywyd, biti na wnes i wneud o flynyddoedd yn ôl. 'Dw i'n teimlo'n rhydd, yn well yn feddyliol a chorfforol. [Rydym ni] angen lonydd beicio ar wahân ar y ffyrdd er mwyn ein gwahanu oddi wrth y traffig.”

Jayne Worsey

“Mae beicio yn gweithio i'r dim gyda fy mywyd. Mae'n fy nghael i ble 'dw i angen bod yn gyflym ac yn ddiogel.”

Huw Charles

“Mae beicio yng Nghaerdydd yn wych oherwydd natur gryno'r ddinas ond cymharol ychydig o elfennau o isadeiledd beicio sydd yma...”

Christopher and Megan Jefford

GOLWG FANWL

Ffeithiau a ffigurau ar gyfer Caerdydd

BETH SYDD AR GAEL A PHWY SY'N GWYBOD AMDANO?

71 milltir o lwybrau beicio

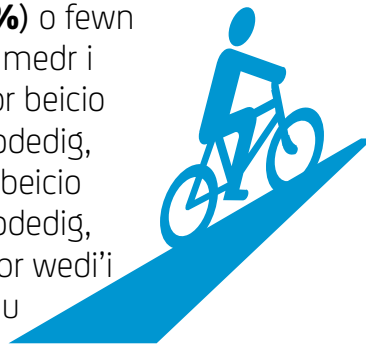
YN CYNNWYS

38 milltir o lwybrau di-draffig

A

15 milltir o lwybrau wrth ymyl ffyrdd, wedi'i gwahanu oddi wrth draffig; 9 milltir o lonydd beic wedi'u paentio ar y ffordd; 9 milltir o lonydd bws y cewch feicio ynddyn nhw

Mae un aelwyd ym mhob pump (22%) o fewn 125 metr i lwybr beicio dynodedig, trac beicio dynodedig, llwybr wedi'i rannu

3%

o strydoedd Caerdydd derfyn cyflymdra o 20mya

1,797

man parcio beic cyhoeddus yng Nghaerdydd

Mae ymwybyddiaeth am lwybrau beicio, parcio beiciau a chynlluniau i gynyddu defnydd beiciau yn eithaf isel ymysg trigolion yn gyffredinol, er bod gwell gwybodaeth gan y rhai hynny sy'n beicio'n rheolaidd.

FAINT, OS UNRHYW BETH, FYDDECH CHI'N DDWEUD YR YDYCH YN EI WYBOD AM Y CANLYNOL?

Llwybrau beicio ar neu wrth ymyl ffyrdd

41

63

Llwybrau beicio di-draffig oddi wrth ffyrdd, drwy barciau neu ar hyd camlesi a llwybrau ar hyd hen reilffyrdd

37

63

Cyfleusterau beicio eraill fel parcio beiciau

19

37

Cynlluniau i gynyddu'r nifer o bobl sy'n beicio

17

25

■ Trigolion – % gwybodaeth dda iawn neu gymedrol

■ Beicwyr rheolaidd* – % gwybodaeth dda iawn neu gymedrol

*Beicwyr rheolaidd yw'r rhai a oedd wedi beicio o fewn pedair wythnos i gymryd rhan yn yr arolwg.

BETH YW BARN POBL AM LWYBRAU BEICIO CAERDYDD?

Mae bron i 6 o bob 10 (**57%**) o drigolion Caerdydd yn meddwl ei fod yn le da i feicio ar y cyfan, ond mae barn yn amrywio am yr hyn sydd ar gael gyda phobl yn dweud fod y canlynol yn 'dda iawn' neu'n 'dda'. ▶

Cyflwr
llwybrau beicio

51%

Nifer
y llwybrau beicio

47%

Arwyddion
llwybrau beicio

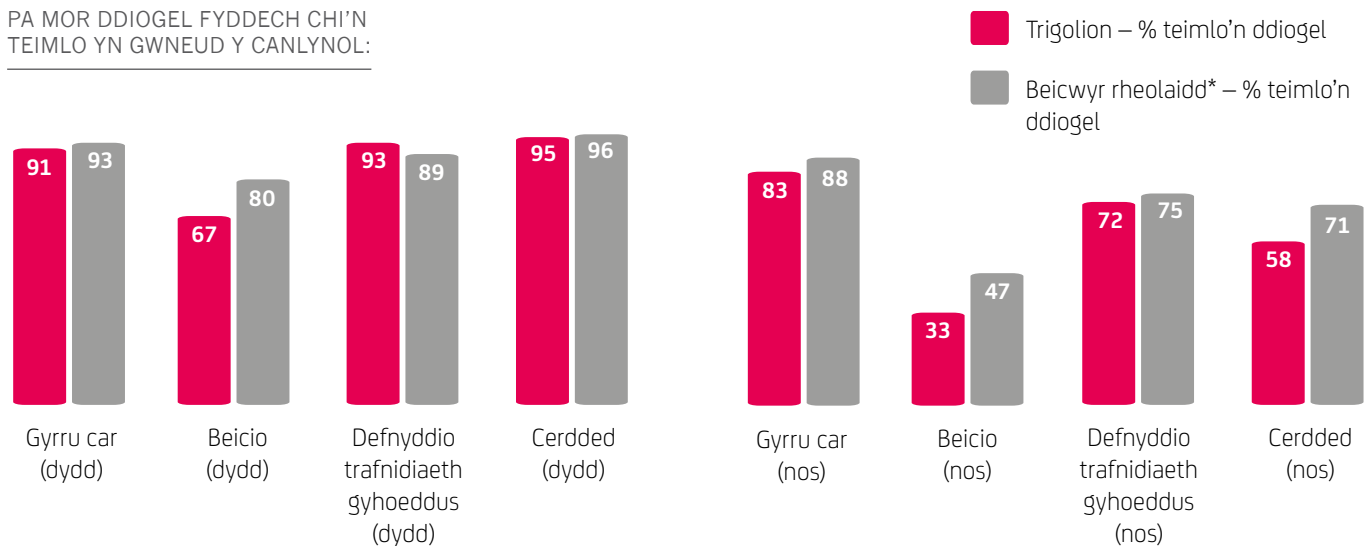
44%

Pa mor **uniongyrchol**
yw llwybrau beicio

45%

MAE BEICIO YN TEIMLO'N LLAI DIOGEL NA DULLIAU TEITHIO ERAILL

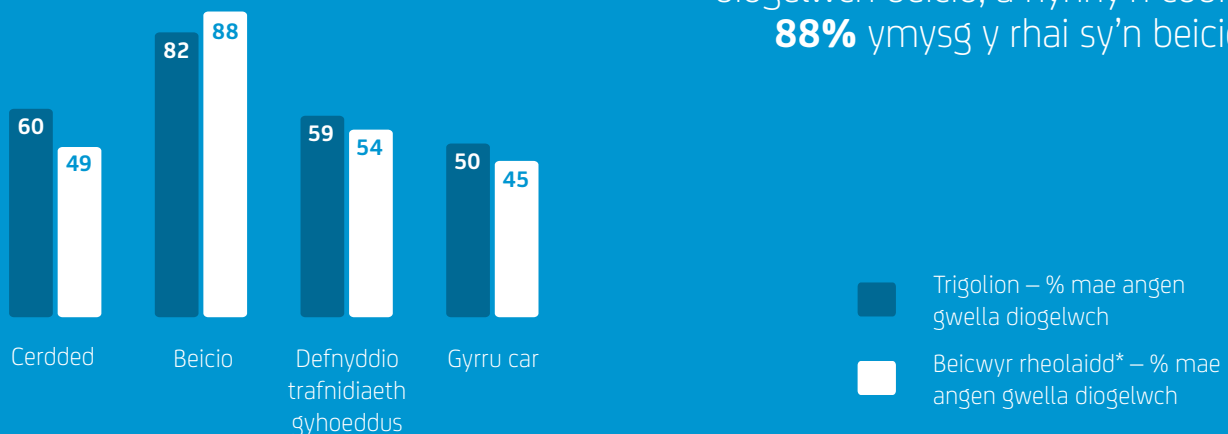
PA MOR DDIOGEL FYDDECH CHI'N TEIMLO YN GWNEUD Y CANLYNOL:

MAE POBL EISIAU GWELL DIOGELWCH AR GYFER BEICIO

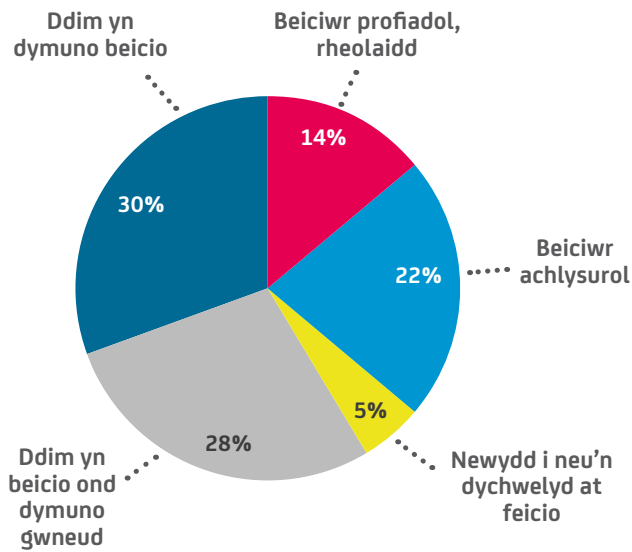
AR GYFER POB UN O'R CANLYNOL, YDYCH CHI'N MEDDWL FOD ANGEN GWELLA DIOGELWCH?

Mae dros 8 o bob 10 (**82%**) o drigolion yn cefnogi gwella diogelwch beicio, a hynny'n codi i **88%** ymysg y rhai sy'n beicio

SUT MAE POBL YN GWELD EU HUNAIN WRTH DRAFOD BEICIO?

PA RAI O'R CANLYNOL SY'N EICH DISGRIFIO CHI ORAU?

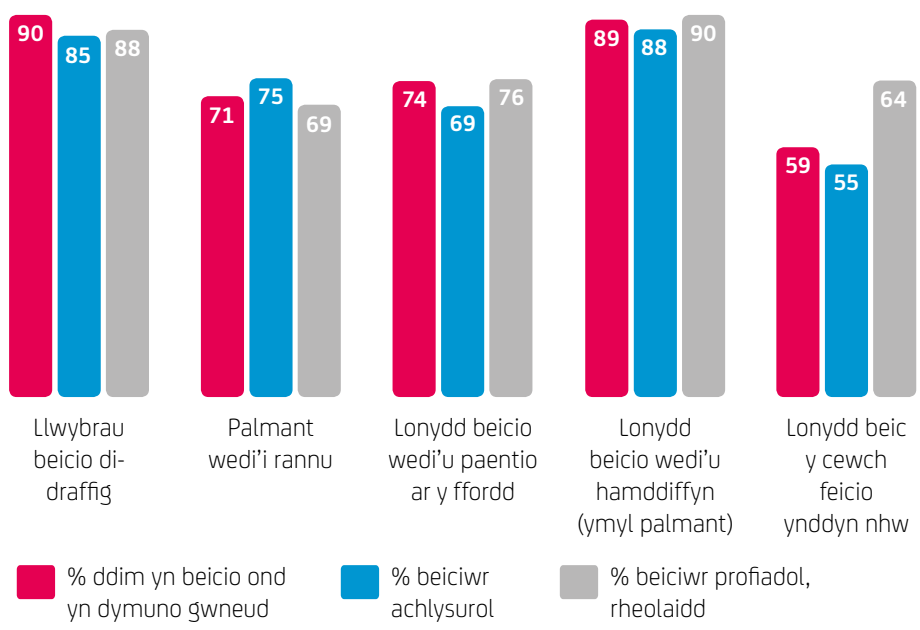
Er nad yw ychydig llai na thraean pobl (**30%**) yn dymuno beicio, mae bron gymaint (**28%**) yn dweud yr hoffent wneud, er nad ydynt ar hyn o bryd.

Wrth gyfuno hyn â beicwyr newydd, y rhai sy'n dychwelyd at feicio, a beicwyr achlysurol, gallai dros hanner (**55%**) pobl Caerdydd ddechrau beicio neu feicio'n amlach.

PA FATH O LWYBRAU BEICIO ALLAI GAEL RHAGOR O BOBL I FEICIO?

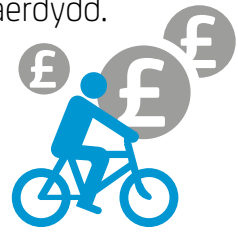
Lonydd beic wedi'i hamddiffyn a llwybrau di-draffig yw'r math o lwybrau mae'r rhan helaeth o bobl eisiau er mwyn eu helpu i gychwyn beicio neu feicio rhagor.

A FYDDAI UNRHYW RAI O'R CANLYNOL YN EICH HELPU I GYCHWYN BEICIO/BEICIO RHAGOR?

Hoffai'r mwyafrif helaeth

(**78%**) o drigolion weld mwy o fuddsoddiad mewn beicio yng Nghaerdydd.

Mae cefnogaeth yn gryf

ar draws pob rhan o'r boblogaeth, yn cynnwys **69%** o bobl dros **75 mlwydd oed**, sef y rhai lleiaf tebygol o feicio.

PWY SYDD YN BEICIO AC YMHLE?

Rhwng 2013 a 2014 roedd cynnydd o 28% yn nifer y teithiau a wnaed ar feic yng Nghaerdydd

Mae bron i 48 miliwn o filltiroedd yn cael eu pedalu gan bobl bob blwyddyn

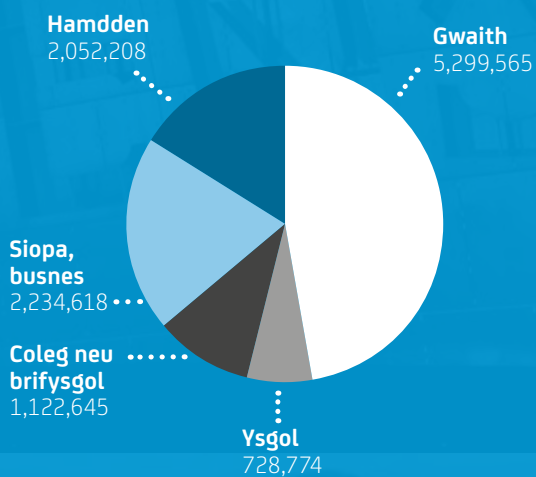
Gwneir 11.5 miliwn taith ar feic yng Nghaerdydd mewn blwyddyn, sydd o'i gyfartalu ar draws y boblogaeth gyfan yn 32 taith y person bob blwyddyn

Mae dynion bron dwywaith yn fwy tebygol o feicio na merched – 66% o gymharu â 34%

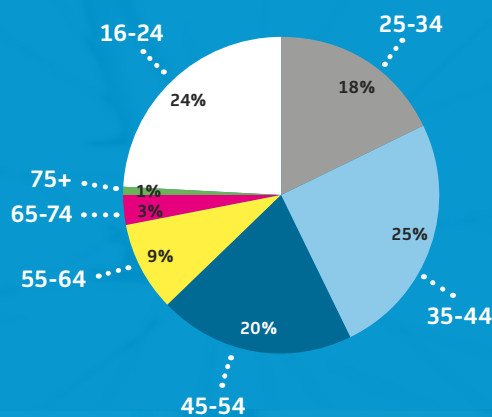

Mae 16% o bobl sy'n beicio yng Nghaerdydd yn adnabod eu hunain fel du neu leiafrif ethnig, o'i gymharu ag ychydig dros 15% ymysg poblogaeth gyfan Caerdydd

Nifer o deithiau beic yn ôl eu pwrpas

Mae pobl hŷn yn cael eu tangynrychioli ymysg y rhai sy'n beicio yng Nghaerdydd

SUT YR YDYM YN DATBLYGU BYWYD BEICIO YNG NGHAERDYDD

Nod Cynllun Corfforaethol 2015–2017 y cyngor yw llwyddo i gynyddu'r nifer o bobl sy'n beicio i'r gwaith a'r nifer o blant sy'n beicio i'r ysgol.

Ein targedau yw:

- cynyddu'r nifer o bobl sy'n beicio i'r gwaith 1% bob blwyddyn
- cynyddu'r nifer o blant sy'n beicio i'r ysgol 1% bob blwyddyn.

Strategaeth Feicio Caerdydd

Mae Cyngor Caerdydd yn cynhyrchu Strategaeth Feicio newydd ar gyfer y ddinas, a fydd yn llywio cynllunio a darpariaeth ar gyfer dyfodol y rhwydwaith beicio ac adnabod blaenoriaethau ar gyfer buddsoddi mewn beicio yn y dyfodol. Yn ogystal â darparu ar gyfer llwybrau newydd, bydd y strategaeth yn chwilio am gyfleoedd ar gyfer isadeiledd ychwanegol i gefnogi beicio, yn cynnwys canolfannau parcio beiciau ble mae llwybrau'n cysylltu gyda chyfnewidfaoedd trafniadaeth, yn cynnwys cynllun ar gyfer datblygu Canolfan Feicio fel rhan o gyfnewidfa bws newydd y ddinas.

Gwnaed yng Nghymru

Yn 2013, pasiodd Llywodraeth Cymru ddeddfwriaeth arloesol yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol yng Nghymru flaenoriaethu cynllunio ar gyfer, a hybu, pobl yn cerdded a beicio ar eu teithiau dydd i ddydd.

Mae Cyngor Caerdydd yn cyflwyno ei gynlluniau presennol eleni, ac yn 2017 bydd yn cyflwyno ei weledigaeth ar gyfer trawsnewid Caerdydd ar gyfer pobl sy'n cerdded a beicio.

Rhoi ansawdd bywyd wrth galon ein dinas wrth iddi dyfu

Yn sefyll dim ond ychydig ar ôl dinasoedd fel Copenhagen, Amsterdam, Vienna a Stockholm, Caerdydd yw'r ddinas flaenaf yn y DU o ran ansawdd bywyd yn ôl yr Archwiliad Trefol Ewropeaidd diweddaraf.

Mae bywyd beicio yn gyffredin i bob un o'r dinasoedd ar y brig, ac fel prifddinas Ewropeaidd sy'n tyfu, rydym ni'n benderfynol o gael beicio wrth galon ein tyfiant. Dyna'r rheswm dros i Gyngor Caerdydd anelu at gael hanner yr holl deithiau yng Nghaerdydd fod ar droed, ar feic neu ar drafnidiaeth gyhoeddus.

Beicwyr y dyfodol

Mae plant yn beicio i'r ysgol yn arwydd o ddinas o safon. Ar hyn o bryd dim ond 4% o'n plant sy'n beicio i'r ysgol, ond mae dros draean o blant ysgol gynradd a 12% o blant ysgol uwchradd yn dweud yr hoffent wneud.

Bachu ar y brwdfrydedd hwn yw'n huchelgais. Bydd Cyngor Caerdydd yn dysgu gan yr ysgolion hynny ble mae 10% o blant yn beicio'n rheolaidd, adeiladu ar eu llwyddiant a buddsoddi mewn hyfforddiant beicio a ffyrdd eraill o gael plant allan o'r seddi cefn ac ar eu beiciau.

BEICIO I'R DYFODOL

Mae llawer o botensial i wneud beicio yng Nghaerdydd yn rhan o fywyd dydd i ddydd.

Mae'r rhan fwyaf o drigolion Caerdydd yn teimlo'n gadarnhaol am bobl yn beicio, a hoffai dros hanner trigolion naill ai ddechrau beicio, neu feicio rhagor.

Bu cynnydd mewn beicio rhwng 2013 a 2014 ac mae dros hanner y trigolion yn teimlo fod Caerdydd yn lle da i feicio ynddo ar y cyfan, ond gyda 8 o bob 10 o drigolion yn credu fod angen gwella diogelwch ar gyfer beicio a 78% o drigolion yn cefnogi cynyddu buddsoddiad, mae galwad clir am welliannau.

Mae hefyd yn glir fod angen i Gyngor Caerdydd wneud pobl yn fwy ymwybodol o'r hyn sydd gennym eisoes – gan fod y mwyafrif o'n trigolion yn meddu ar wybodaeth gyfyngedig am ein llwybrau beics presennol a hyd yn oed beicwyr rheolaidd yn meddu ar wybodaeth gyfyngedig am fannau parcio beiciau.

Bydd Cyngor Caerdydd yn defnyddio'r adroddiad hwn i helpu i flaenoriaethu'r hyn sydd angen ei wneud er mwyn gwneud beicio yn ddewis realistig i ragor o bobl a hoffent feicio. Byddwn yn adrodd bob dwy flynedd er mwyn mesur ein cynnydd.

Mae Sustrans yn gwneud dewisiadau teithio gwell yn bosibl, yn ddymunol ac yn anochel. Rydym yn elusen flaenllaw yn y DU yn galluogi pobl i deithio ar droed, beic neu drafnidiaeth gyhoeddus ar gyfer rhagor o'r siwrneiau a wnawn bob dydd. Rydym yn gweithio gyda theuluoedd, cymunedau, llunwyr polisi a sefydliadau partner fel y gall pobl ddewis siwrneiau iachach, glanach a rhatach, gyda gwell lleoedd a gofodau i symud drwyddynt a byw ynddynt.

Elusen gofrestrddig yn y DU yw Sustrans Rhif 326550 (Cymru a Lloegr) SC039263 (Yr Alban)

© Sustrans Hydref 2015

© Ffotograffau o bobl, Chandra Prasad; fffotograffau eraill, Sustrans

Argraffwyd ag ynni 100% adnewyddadwy gan ddefnyddio proses ddi-alcohol ac inciau sy'n seiliedig ar lysiau

Am ragor o wybodaeth cysylltwch â
cycling@cardiff.gov.uk

Ariennir Bywyd Beicio Caerdydd gan Sefydliad Freshfield a Chyngor Dinas Caerdydd. Cydlynir y cynllun gan Sustrans.

Y MUNWCH Â'R MUDIAD

sustrans
JOIN THE MOVEMENT

